

NR 4801

QUADERNS DEL

GEDOC
FONS
VILADOT

SEPARATISME

el sis
d'octubre

UAB
BIBLIOTECA DE COMUNICACIÓ I HEMEROTECA GENERAL
CEDOC

el sis d'octubre

Els antecedents immediats del 6 d'octubre foren els incidents promoguts pels rabassaires al no acceptar al Tribunal de Garanties Constitucionals la Llei de Contractes de Conreu, llei que fou votada pel Parlament de Catalunya.

L'aldarull provocat a Catalunya al negar Madrid la promulgació d'aquesta llei fou el detonant que va fer esclatar una campanya que podríem anomenar pre-revolucionària, la Generalitat, al cap de la qual s'hi trobava en Companys com representant de l'ERC, va portar a terme una forta agitació pro-sublevacionista per donar una resposta contundent a Madrid.

la preparació tècnica.

El mateix Consell de la Generalitat va organitzar la rebel·lió del 6 d'octubre, el Conseller de Governació, Josep Dencàs va organitzar el Comitè Revolucionari (integrat per Nosaltres Sols!, Palestra, Partit Nacionalista Català, Unió Socialista de Catalunya, Acció Catalana, ERC, Estat Català i Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra) que va dividir-se en diferents comissions: la d'assumptes financers per cercar mitjans econòmics, la química per fabricar gasos lacrimògens, bombes de fum i líquids inflamables i la comissió militar.

Fou reorganitzat el Sometent tot recollint 1.200 Winchesters, 800 Remingtons, 400 Mausers i 15.000 pistoles. La policia també fou purgada però els canvis no foren suficients doncs el 90 % dels oficials s'els podia considerar anticatalans.

Però la primera fallida provingué del mateix president Companys, fou proposada la compra d'una forta partida d'armes (un vaixell, varis centenars de maussers, 40 metralladores i alguns milions de cartutxeria) i el president s'hi va negar tot argumentant que no hi havia el milió i mig de pessetes necessàries, però al poc temps la Generalitat invertia dos milions de pessetes en la intervenció a una fàbrica, la Unió d'Indústries Cotoneres, amb problemes econòmics. El que no es va fer per la nació es va fer per una empresa.

Tampoc foren aprovades la compra d'altres partides d'armes (mausers, metralladores, canons i avions de bombardeig amb els corresponents pilots, oferides per la casa suïssa Successeurs de Basil Zaharoff), la Generalitat va endegar el procés revolucionari però no va saber ser coherent, tot impeding una autèntica preparació.

El 6 d'octubre es contava doncs amb:

1.200 Winchester (amb 100.000bales).

800 Remington

400 Mauser (amb 15.000bales)

1.500 Pistoles (amb 15.000bales)

2.000 Bombes de mà

800 Ampolles de líquid inflamable

800 ampolles de gasos lacrimògens

2 llança-fums

1 camió blindat

300 Kg. de dinamita.

el component humà.

Per fer efectiu l'aixecament es va fer precis reclutar 2.700 homes a Barcelona per bastir el nucli originari de l'Exèrcit Català. A les altres comarques Estat Català, No-saltres Sols! i Palestra s'encarregaren d'organitzar els nuclis armats.

El 90% dels reclutats assistiren als entrenaments i a

l'instrucció militar.

Per altra part els Comissaris de les demarcacions foren els responsables de la sublevació al seus departaments, el seu treball consistia en volar les comunicacions amb Espanya i reduir a les forces anticatalanes.

els fets.

Quan el govern Samper dimití s'inicià, prematurament, la rebel·lió: a Lleida la ciutat fou ocupada pel Bloc Obrer i Camperol, a Sabadell els Sindicats es sublevaren, a Vilanova i la Geltrú es proclamava l'Estat Català, al Penedès la República Catalana, al Maresme l'Estat Català...

Davant aquest estat de coses la Generalitat es va veure avocada a afegir-se a la sublevació, tot i que mancava molt en el terreny organitzatiu i no havia cap garantia d'èxit.

Companys va confeccionar un manifest de caire republicà-nacionalista que fou aprovat pel Consell de la Generalitat. Tot seguit es varen mobilitzar les forces: 400 Mossos d'Esquadra dirigits pel Comandant Farràs, 3.400 paisans armats dirigits per en Miquel Badia i 3.200 Guàrdies d'Assalt manats pel traïdor Coll i Llac.

Quan la rebel·lió es declarà, el general Batet fou informat pel president Companys perquè s'hi adherís al moviment, aquest greu error va impossibilitar l'assaltament per sorpresa del Parc d'Artilleria, acció que era imprescindible per assolir el triomf.

En Batet, fidel al seu republicanisme espanyol, va enviar una companyia per enfonsar l'aixecament.

A 2/4 de 10 del vespre es va iniciar el foc, a la ràdio només se sentia La Balanguera i proclames a favor de la revolta.

La Guàrdia d'Assalt enseguida fou inutilitzada al desertar en Coll i Llac que en era el responsable malgrat la forta oposició del conseller Dencàs.

El desencís i la confusió començaren a fer-se presents, grups de rebassaires i nacionalistes es tirotejaren per er-

ror a Sants, la CNT fent honor al seu esperit anticatalà es va negar a lluitar per Catalunya, la vaga general no fou obeïda...

L'aixecament començava a fer sigües, al CADCI morien heròicament en Jaume Compte, Manel González Alba i Ramon Bardines, abatuts per les peces d'artilleria de l'exèrcit espanyol.

També al carrer Urgell un andònim patriota va resistir quatre hores contra 200 guàrdies d'assalt i 200 guàrdies civils, quan se li varen acabar les municions es va rendir sigüent vilment assassinat en el mateix lloc.

A 2/4 de 7 Companys es rendia sense fer cas a les opinions del Comandant Farràs i d'en Josep Dencàs que veïen factible la resistència.

Les topades varen continuar a Granollers, Martorell i altres indrets del Principat.

La major part dels amotinats foren detinguts i tancats als vaixells Uruguay i Ciudad de Cádiz.

Així va finalitzar un de tants intents per recobrar la nostra llibertat nacional.

Les causes de la derrota.

Els diferents judicis que s'han fet sobre el 6 d'octubre han coincidit en remarcar la manca de preparació i les diferents intencions dels organitzadors.

Per una part el típic verbalisme revolucionari de l'ERC va conduir a un estat d'ànims que no es corresponia amb les seves verdaderes intencions, el mateix Companys va jugar dos papers tan diferents com contradictoris, per una part la seva ideologia republicana i federal l'enfrontava amb el govern dretà espanyol, i per un altre cantó no s'atreïa o no volia donar els passos necessaris pel ple assoliment de la independència, per això va boicotejar les demandes fetes pel Conseller de la Governació, Josep Dencàs, tendents a afiançar i fer viable la victòria de la sublevació.

En un pol oposat hi trobem els dirigents separatistes, Dencàs, Miquel Badia i Farràs sobretot, que juntament amb les organitzacions separatistes volien aprofitar l'aixecament per obtenir la independència. Varen ésser els virtuals organitzadors del 6 d'octubre, però el seu esforç es va veure impotent enfront la defecció de les forces "revolucionàries" espanyoles i els errors comesos per en Companys, tant en els aspectes organitzatius com en els purament militars (al posar en alerta al general Batet de l'aixecament).

Per la banda de la CNT i algunes forces obreres es va comprovar el seu deslligament dels interessos catalans, varen comportar-se com el que realment eren, uns fastigosos espanyols.

Per tot això no és d'extranyar el fracàs, les conseqüències polítiques foren contundents, des d'aleshores el separatisme català ha anat decaient fins arribar el que és ara, els personalismes i atacs mutus varen anar en augment i la divisió va acabar de destruir-lo.

El mateix Dencàs fou denunciat com a traïdor pels dirigents de l'Estat Català, s'el va acusar de feixista, agent de Mussolini i una llarga llista de bestieses, només els companys de Nosaltres Sols! es varen solidaritzar amb ell i encara avui s'el pot considerar com un dels més grans lluitadors i patriotes que Catalunya ha tingut.

avui dia.

Ara fa 46 anys d'aquells fets, actualment la situació es pot comparar en alguns aspectes a la d'aquell temps: estem en un procés autòndmic tot just naixent que s'encallarà algun dia i aleshores l'enfrontament amb Espanya serà inevitable.

La inviabilitat de l'autonomia és un fet, tard o d'hora es farà palesa. Però per altra part la divisió i manca de força i prestigi del separatisme el fa impotent per donar una solució i poder dirigir la lluita envers la independència.

El nacionalisme marxista avantposa els interessos de classe als nacionals i la dreta reaccionaria nacionalista vol oferir un aspecte claudicant i totalment amotilat al sistema.

No tenim els lluitadors com els germans Badia (acusats de trencavagues pels assassins de la FAI, responsable de la seva mort), el doctor Josep Dencàs (acusat de feixista pels mateixos d'Estat Català), en Batista i Roca (comandà les tropes de Palestra el 6 d'octubre) o en Daniel Cardona (comandà les forces de Nosaltres Sols!).

No tenim una força militar i a més el separatisme es veu mancat del esprit militant i combatiu que altres temps posseïa, fins el patriotisme ha deixat de banda el seu caràcter xovinista i antiespanyol per esdevenir un element folklòric.

Tenim que reivindicar el 6 d'octubre com un jorn de comba per la independència de la nostra pàtria i de sublevació enfront l'invasor espanyol. Ha d'ésser un punt de referència per denunciar l'autonomia i tot lligam amb l'estat espanyol.

Els que abans ens varen traïr (la CNT en especial) son avui vius i encara reproduïts i augmentats, tot amagant-se en els partits i sindicats espanyols.

Els catalans son en majoria massa apàtics i, a més, centenars de milers d'estrangers radicats a casa nostra son contraris a l'assoliment de la nostra sobirania com a poble i com a nació.

Sinó creiem en la democràcia falsejada que rendeix culte a una massa amorfa i canviable, i avantposem el patriotisme a tota altra consideració, hem d'acceptar que la única via que ens resta és l'acció enèrgica d'una minoria fanatitzada i combativa que prengui el poder, tot establint un règim sòlid i amb la suficient força com per eliminar, físicament si cal, tots els obstacles i enemics contraris a la nostra independència.

No ens tenim que deixar enganyar per ideologies i fórmules que no qüestionen l'estat espanyol, tota "solució" de caire espanyol no ens serà vàlida, ja es va comprobar que la República Espanyola no era pas millor que l'anterior monarquia, ni l'estatut d'autonomia va donar solució als drets i a les nostres aspiracions de llibertat.

El nacionalisme català sempre ha estat un dels factors més importants de la nostra història. Ha estat el motor principal de la nostra independència i de la nostra unitat. Ha estat el que ha donat a Catalunya el seu caràcter propi i el seu orgull. Ha estat el que ha fet que Catalunya sigui una nació i no una simple província. Ha estat el que ha donat a Catalunya el seu esperit i el seu cor. Ha estat el que ha fet que Catalunya sigui una nació i no una simple província. Ha estat el que ha donat a Catalunya el seu esperit i el seu cor. Ha estat el que ha fet que Catalunya sigui una nació i no una simple província.

En definitiva, el nacionalisme català és una força que ha estat sempre present a la nostra història. Ha estat el que ha donat a Catalunya el seu caràcter propi i el seu orgull. Ha estat el que ha fet que Catalunya sigui una nació i no una simple província. Ha estat el que ha donat a Catalunya el seu esperit i el seu cor. Ha estat el que ha fet que Catalunya sigui una nació i no una simple província. Ha estat el que ha donat a Catalunya el seu esperit i el seu cor. Ha estat el que ha fet que Catalunya sigui una nació i no una simple província.

NOSALTRES SOLS!

apartat de correus 22.039 barcelona

UAB
Universitat de Barcelona